

“TFMPU แก้ปัญหาบ้านปูโงะ”

สาขาการจัดการสุขภาพชุมชน

พื้นที่พิเศษชายแดนภาคใต้

ประจำปีพุทธศักราช

๒๕๖๘

นางพาตีเมาะ ลาเซ็ง

อสม. ดีเด่นระดับชาติ
จังหวัดนราธิวาส

ชื่อนวัตกรรม : T F M P U แก้ปัญหาบ้านปูโระ

ชื่อเจ้าของผลงาน : นางพาตีเมาะ ลาเซ็ง

ประเภทนวัตกรรม : ☐ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product innovation)

☐ นวัตกรรมบริการ (Service innovation)

☒ นวัตกรรมกระบวนการ (Process innovation)

สาขาที่ประกวด : สาขาการจัดการสุขภาพชุมชนพื้นที่พิเศษชายแดนภาคใต้

จังหวัด : นราธิวาส

อสม.ดีเด่นระดับ ☐ เขต ☐ ภาค ☒ ชาติ

ที่มาและความสำคัญของการสร้างนวัตกรรม

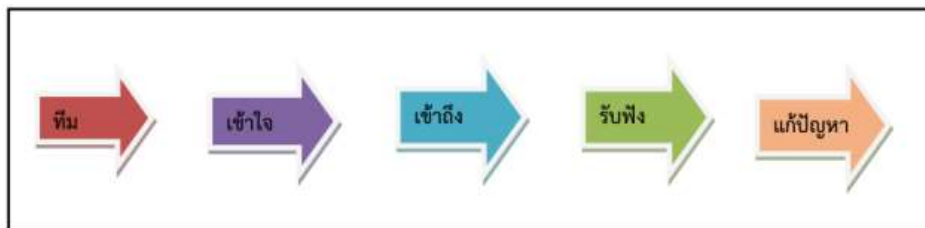
ในปัจจุบันพบว่าปัญหาสุขภาพกายและใจนับวันจะเพิ่มมากขึ้น และส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ ทำให้ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุข หมู่ที่ ๑ บ้านปูโระ ต้องหากลไกในการทำให้ผู้มีปัญหาสุขภาพและกลุ่มเสี่ยงดังกล่าว ได้รับการดูแลป้องกันได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติที่กล่าวว่า คนในสังคมไทยทุกคนมีหลักประกันที่จะดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขที่ดี และเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพอย่างเสมอภาครวมทั้งอยู่ในครอบครัว ชุมชนและสังคมที่มีความพอเพียงทางสุขภาพ

จากสถานการณ์ปัญหาและแนวคิดดังกล่าว ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุข หมู่ที่ ๑ บ้านปูโระ จึงเห็นความสำคัญของการบูรณาการงานสุขภาพกาย และใจสู่ชุมชน โดยผ่านเครือข่ายภาครัฐ ซึ่งได้แก่เครือข่ายระบบสาธารณสุข ประกอบด้วยสาธารณสุขจังหวัด สาธารณสุขอำเภอระแงะ โรงพยาบาลระแงะ และเครือข่ายภาคประชาชน ซึ่งได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านที่ประกอบด้วยกลุ่มผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา ครู อาสาสมัครสาธารณสุข อาสาสมัครผู้รักษา ความสงบของหมู่บ้าน สมาชิกอบต. คณะกรรมการชุมชนฯ โดยให้เครือข่ายทั้ง ๒ ส่วนสามารถสนับสนุนและประสานงาน เพื่อดำเนินงานส่งเสริม ป้องกัน บำบัดรักษา ดูแลและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้มีปัญหาสุขภาพ กลุ่มเสี่ยง ซึ่งนำมาสู่นวัตกรรมเชิงกระบวนการ

วัตถุประสงค์

เพื่อดำเนินงานส่งเสริม ป้องกัน บำบัดรักษา ดูแล ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้มีปัญหาสุขภาพ และกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ทีม (Team) ทีมอสม. ทีมงานปกครอง เครือข่ายในพื้นที่บูรณาการการทำงานร่วมกัน

เข้าใจ (Fahaman) เข้าใจถึงพื้นที่ ปัญหา ความรู้สึก ความต้องการของผู้ป่วย แก้ปัญหา

เข้าถึง (Menuju) เข้าถึงผู้ป่วย แม้มีความยากลำบาก อุปสรรค และความปลอดภัยในการเดินทางลงเยี่ยม และผู้ป่วยสามารถเข้าถึงในการดูแล ของอสม.

รับฟัง (Pendengaran) รับฟังทุกปัญหา ที่ผู้ป่วยระบาย เป็นผู้ฟังที่ดีในการระบายของผู้ป่วย รักษาความลับ

แก้ปัญหา (Ukar masalah) ช่วยแก้ปัญหาเท่าที่สามารถช่วยได้ ส่งข้อมูลส่งต่อในเวทีต่างๆ ด้วยเครือข่าย เช่น กรณีผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง มีปัญหาในการเข้าห้องน้ำ ก็นำปัญหาไปเสนอและของงบประมาณเพื่อช่วยเหลือให้ผู้ป่วย ๑๒ หลัง ได้ตามสุขลักษณะ ผู้ป่วยติดเตียงช่วยในการทำกายภาพบำบัดสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ดีขึ้น โดยไม่ใช้อุปกรณ์ ทำให้ผู้ป่วย มีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น

ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลงานในแต่ละกลุ่มวัย

๑.กลุ่มวัยเด็ก ๐-๕ ปี

-จัดรณรงค์เด็กทุก ๓ เดือน และติดตามเด็กที่มีภาวะทุพโภชนาการ

นักนักรวมเกณฑ์ (คน)	นักนักร้อยยวบรวมเกณฑ์ (คน)	รูปรี เติบโตสมส่วน
๔๕	๒	๓๓

-ติดตามเด็กที่สงสัยพัฒนาการล่าช้า และเด็กที่พัฒนาการล่าช้า

พัฒนาการสมวัย (คน)	สงสัยพัฒนาการล่าช้า (คน)	พัฒนาการล่าช้า (คน)
๖๔	๖	๒

-ติดตามวัคซีนในเด็กอายุ ๐-๕ ปี

บ้านปูใหม่ (คน)	ได้รับครบตามเกณฑ์	ไม่ครบตามเกณฑ์	ติดตามให้ได้รับครบตามเกณฑ์
๓๖	๖๔	๔	๕

- ได้มีการเสนอและดำเนินงานโครงการในกลุ่มวัยเด็ก ๒ โครงการโดยใช้งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพ ตำบลกาลีซา ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

๑. โครงการศูนย์สุขภาพดีพัฒนาการสมวัย คุณแม่ใส่ใจดูแลสุขภาพ

๒. โครงการการป้องกันการระบาดของโรคหัด ได้ทำการประเมินสุขภาพจิตเด็ก ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านบุโง๊ะ เนื่องจากเหตุการณ์ระเบิด และได้ทำการซ่อมแซมเผชิญเหตุ ให้เด็กๆและผู้ดูแลเด็ก

๒. กลุ่มหญิงตั้งครรภ์และมารดาหลังคลอด

จำนวนหญิงตั้งครรภ์	เป้าหมาย	ผลงาน	ร้อยละ
ฝากครรภ์ก่อน ๑๒ สัปดาห์	๒๖	๒๔	๙๒.๓๐
ฝากครรภ์ครบ ๕ ครั้งตามเกณฑ์	๒๖	๒๒	๘๔.๖๒
ติดตามหญิงตั้งครรภ์ขาดนัดให้มาฝากท้องตามเกณฑ์	๔	๓	๗๕.๐๐
ติดตามการกินยาเสริมธาตุเหล็ก	๒๖	๒๔	๙๒.๓๐

ปี ๒๕๖๕			ปี ๒๕๖๖			ปี ๒๕๖๗		
ตั้งครรภ์	Early anc	ซีด	ตั้งครรภ์	Early anc	ซีด	ตั้งครรภ์	Early anc	ซีด
๓๓	๓๒	๑	๒๕	๒๗	๒	๒๖	๒๔	๑

จำนวนมารดาและทารก	เป้าหมาย	ผลงาน	ร้อยละ
เยี่ยมหลังคลอด	๒๖	๒๐	๗๖.๒๐
เด็กแรกเกิด - ๑ ปี ได้กินนมแม่อย่างเดีขอย่างน้อย ๖ เดือน	๒๖	๑๘	๖๙.๒๓

๓. กลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น

- ติดตามกลุ่มเป้าหมายหญิงอายุ ๑๑ - ๒๐ ปี ได้รับวัคซีน HPV จำนวน ๘ คน
- ร่วมโครงการปอเนาะสร้างสุขปอเนาะปลอดบุหรี่
- ร่วมกับโรงเรียนและศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา)อบรมให้ความรู้ เรื่องพิษภัยบุหรี่
- ร่วมทำกิจกรรม โดยสร้างความเข้าใจภายในครอบครัวร่วมกับจิตอาสาสาธิตนันทบุรี
- เป็นผู้ประสานทีมจิตอาสาสาธิตนันทบุรี เพื่อนำเด็กและเยาวชนที่ต้องการบำบัดยาเสพติดไปยังสถานบำบัด ผลที่ได้รับผู้ป่วยเข้ารับการบำบัดยาเสพติดอย่างถูกต้องตามกระบวนการ จำนวน ๓ ราย

๔. วัยทำงาน

- คัดกรองโรคไม่ติดต่อเรื้อรังโดยใช้แบบคัดกรองสุขภาพในประชาชนอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป
- อสม. ให้บริการคัดกรองสุขภาพเชิงรุกในหมู่บ้านตามเขตรับผิดชอบของอสม. โดยใช้แบบคัดกรองสุขภาพประชาชนที่จัดโดย รพ.สต.ในพื้นที่
- อสม.ร่วมกับ เจ้าหน้าที่ รพ.สต. ให้บริการคัดกรองสุขภาพตามนัดหมาย โดยให้บริการคัดกรองโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง การคัดกรองสุขภาพฟัน การตรวจสารเคมีตกค้างในเลือด การคัดกรองสุขภาพจิต โดยใช้ แบบประเมิน ๒Q การคัดกรองบุหรี่ และการคัดกรองมะเร็งเต้านม
- อสม. ติดตามให้ความรู้และประเมินระดับความดันโลหิต โดยวัดความดันที่บ้าน (Home BP) ในกลุ่มเสี่ยง โรคความดันโลหิตสูง หากพบผลระดับความดันโลหิตผิดปกติมีการส่งต่อข้อมูลเพื่อให้เจ้าหน้าที่ รพ.สต. ในพื้นที่เพื่อพิจารณาดูแลต่อไป
- อสม. ติดตามแจ้งกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง และกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน ให้ไปรับบริการตามนัดที่ รพ.สต.
- อสม. สร้างความเข้าใจให้กลุ่มสตรีอายุ ๓๐-๖๐ ปีขึ้นไป เพื่อคัดกรองมะเร็งปากมดลูก

๕. กลุ่มผู้สูงอายุศูนย์ชีวาภิบาล/ชมรมผู้สูงอายุ

- ดูแลผู้สูงอายุในศูนย์ชีวาภิบาล โดยการคัดกรองโรคความดันโลหิตสูงและโรคเบาหวาน การคัดกรองสายตา พร้อมทำกิจกรรมบำบัด ในทุกวันศุกร์โดยมีกิจกรรม ดังนี้
- ๑. อ่านคัมภีร์อัลกุรอาน ทุกวันหลังละหมาด
- ๒. การทำน้ยาล้างจาน เดือนละครั้ง
- ๓. การปลูกผักสวนครัว
- ๔. การเดินไปทำการละหมาดที่มัสยิด ทุกวัน ๕ เวลา และมีกิจกรรมกลุ่มพูดคุยให้กำลังใจแก่กันและกัน เรียกกิจกรรมนี้ว่า รอยยิ้มแห่งสุข

จำนวนผู้สูงอายุในศูนย์ชาวไลบาล (คน)	โรคความดันโลหิตสูง (คน)	โรคเบาหวาน (คน)	โรคอื่นๆ (คน)
๑๘	๕	๓	๑

๖. กลุ่มผู้พิการและผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง

- เยี่ยมบ้านผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง
- แนะนำ และให้กำลังใจ อสค. ในการดูแลผู้ป่วย ติดบ้านติดเตียง
- จัดหาอุปกรณ์ และเบาะลมให้กับผู้ป่วย
- ประเมินสุขภาพจิต และพูดคุยให้กำลังใจ
- ทำกายภาพบำบัด
- ปรับปรุงสิ่งแวดล้อม
- ประสานสำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนครราชสีมา และอบต.ในการทำบัตรประจำตัวผู้พิการ

๗. ด้านสิ่งแวดล้อม

๑.ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย พ่นหมอกควัน

ปี	จำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออก
๒๕๖๓	๕
๒๕๖๔	๒
๒๕๖๕	๒
๒๕๖๖	๑
๒๕๖๗	๑

๒. ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการให้ความรู้แก่ประชาชนในการคัดแยกขยะ การนำขยะเปียกในครัวเรือน มาใช้เป็นปุ๋ย และจัดตั้งธนาคารขยะ

ปัจจัยความสำเร็จ

ผลจากการดำเนินงานสาธารณสุข ตามบทบาทหน้าที่ของอสม. ด้วยนวัตกรรมเชิงกระบวนการ“T F M P U แก้ปัญหาบ้านปูโงะ” ทำให้คนในชุมชนได้รับการด้านสาธารณสุข สุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ

๑. เด็กๆได้รับการดูแลสุขภาพ ได้รับวัคซีนครบตามวัย และมีพัฒนาการที่สมวัย ได้รับการประเมินเยี่ยมยาสุขภาพจิต สามารถช่วยลดผลกระทบด้านจิตสังคม

๒. ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยติดบ้าน ผู้พิการ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ได้รับการดูแลสุขภาพกายและใจ ทำให้ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว

๓. วัยรุ่น วัยเรียน วัยทำงาน เลิกบุหรี่ได้ ห่างไกลจากปัญหายาเสพติด และได้รับการบำบัดยาเสพติด ได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการ

๔. หญิงตั้งครรภ์ ได้รับการฝากครรภ์เร็ว ฝากตามนัด ได้รับยาเสริมธาตุเหล็ก

๕. ผู้ป่วยที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยง ได้รับการดูแลสุขภาพอย่างทั่วถึง

โอกาสในการพัฒนา

มีการขยายการดำเนินงานการใช้นวัตกรรมให้กับชุมชนเครือข่ายอื่นๆ

ภาคผนวก

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๘

